

РЕЦЕНЗИЯ

относно участие в конкурс за заемане на академична длъжност "Професор" по професионално направление 7.1 Медицина, научна специалност „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“;

обявен в Д.В. бр.36 от 27.04.2018 година.

за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Хигиена и епидемиология“ при Медицински университет Варна

На конкурса се явява един кандидат - **доц. д-р Теодора Тодорова Димитрова, дм**

Рецензент: **проф. д-р Емил Влайков Воденичаров, дмн** –ръководител Катедра Хигиена, медицинска екология и хранене, МУ, София

Необходимите документи, изготвени от кандидата, са съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложението му в МУ-Варна. Спазен е срокът за подаване на документите.

Биографични данни и кариерио развитие на доц. д-р Теодора Димитрова,

ДМ:

Година на раждане: 02.08.1974г.

Образование: Средно образование - СОУ „Георги Измирлиев“ Горна Оряховица (1992 год.);

Висше образование - Медицински университет - Варна (1992 - 1998 год.).

Професионален път: ординатор в СТМ Бляк Сий ЕООД; Асистент в Катедра Хигиена и МБС по хигиена, Медицински Университет-Варна (2004 год.); Старши асистент в Катедра Медико-биологични науки по хигиена, МУ - Варна от 2008 г.; Главен асистент в Катедра по Хигиена и МБС по хигиена, МУ - Варна от 2011 г.

Настояща месторабота: Доцент и ръководител на Катедра Хигиена и епидемиология, МУ - Варна от 2012 г.

Специалности: специалност по Трудова медицина - 2007 год. и специализант по Хигиена на детско-юношеската възраст от 2014 год.

Специализации: Морска медицина от СЗО в Гдиня, Полша (2002г), Промислена хигиена, околна среда и здраве и трудова медицина от Скопие, Македония. (2011г.), Лидерство в здравеопазването в Изследователския център за иновации в здравеопазването на Университета в Утрехт, Холандия (2015 г.), Професионални кожни неоплазми от Катедрата по Трудова медицина на Университета на Модена и Регион Емилия (2016г.), летен курс по качествени методи на в научните изследвания с лектор проф. Сюзън Рифкин от Висшите училища по Обществено здраве в Колорадо и Лондон (2016 г.); „Улеснете научната си дейност с базите данни ScienceDirect и Scopus. Качествена пълнотекстова и наукометрична информация от Elsevier“ (2013г.);

Допълнителни СДО специализации:

- The First Nutrigenomics Meeting - Varna, Bulgaria, 18-19.10.2007
- The First International Symposium on Adipobiology and Adipopharmacology – Varna, Bulgaria, 20.10.2007
- Курс СДО “Методи за оценка на стреса при работа. Хроничен стрес” лаборатория Физиология, психология на труда и ергономия при НЦХМЕХ – гр. София от 24.10.2002-25.10.2002г.
- Курс СДО “Оценка и профилактика на сърдечно-съдовия риск в трудовата медицина” – лаборатория Физиология, психология на труда и ергономия при НЦХМЕХ – гр. София от 15.11.2004-16.11.2004г.
- Курс СДО “Първична и вторична профилактика на сърдечно-съдови и други социално значими заболявания” - Фондация “Академия Кардиология” – 14.11.2004г.

- Курс СДО “Лечението на дислипидемията все още създава трудности в национален мащаб” – Българска Академия на науките – 14.04.2005г.
- Курс СДО “Разумно поведение при ритъмна патология на сърцето” Българска Академия на науките – 27.03.2005г.
- Обучение по съвременни екологични инфраструктурни съоръжения за управление на поройни дъждовни води и битови отпадъци в извънградски райони по програма МАТРА на Холандското правителство
- Курс СДО “Статистическа обработка на биомедицинска информация с SPSS” – Медицински университет – София – 30.01.2006-03.02.2006г.
- Курс СДО “Българският пациент с коронарна болест на сърцето” ТП ‘LES LABORATOIRES SERVIER’ гр. Трявна, 11-12.03.2006г.
- Курс СДО “Водещи проблеми по физиология и психология на труда в дейността на службите по трудова медицина” – направление “Трудова медицина” лаборатория Физиология, психология на труда и ергономия при НЦООЗ – гр. София 18-20.05.2005г.
- Курс СДО „Ендотелна функция и дисфункция” Асоциация „Сърце – бял дроб” гр. Варна, 02-04.06.2005г.
- Курс СДО “Промоция на здравето на работното място-теория и модели на добра практика” Спец звено”Здравословни и безопасни работни места” НЦООЗ 08-12.05.2006г.
- Курс СДО „Актуални проблеми” Асоциация „Сърце – бял дроб” гр. Варна, 02.06.2006г.
- Обучение по здравословни и безопасни условия на труд, съгласно Наредба 4 от 1998г. – 07. 2006г.
- Курс Клинични проучвания 16-18.10.2006г.

Научна степен: Защитена научно-образователна степен “Доктор” на тема:

“Условия на труд и атмосферни замърсители като рисков фактор за Остър миокарден инфаркт”(2009 год.)

Научно звание: Доцент-2012 год.

Участие в органи на управление на МУ - Варна:Заместник председател на Общото събрание на Факултет по Обществено здравеопазване; Член на Факултетния Съвет на ФакултетОбществено здравеопазване - Варна; Член на Научен съвет по Обществено здравеопазване; Член на Научен съвет по Фармацияна Медицински Университет – Варна
Ръководство и участие в Програмни съвети: Председател на Програмния съвет на специалност Опазване и контрол на общественото здраве ОКС Магистър; Член на Програмния съвет на специалност Медицина; Член на Програмния съвет на специалност Фармация; Член на Програмния съвет на специалност Здравен мениджмънт;

Членство в професионални и научни организации: Българско научно дружество по обществено здраве; Научно дружество по трудова медицина; Българско дружество по хранене и диететика; Българска Асоциация по обществено здраве; Европейска Асоциация по обществено здраве(EURHA); International Maritime Health Association (IMHA); Член на Български лекарски съюз;

Оценка на количествените и качествени научни показатели:

В настоящия конкурс за професор, доц. Теодора Димитрова се представя с хабилитационен труд „Морска трудова медицина. Психо-физиологични и организационни фактори при работа на море. Експертиза на медицинска годност на морските лица “ и 41 научни труда, от които:

1. Пълнотекстови публикации в български списания и сборници - 21
В: Journal of IMAB (5), Varna Medical Forum (4), Health Economics and Management (4), Българско списание за обществено здраве (2), Практическа педиатрия (2), Наука за хранене-между дискусиата и доказателствата (2), Социална медицина (1), Сърце-Бял дроб (1) и
2. Пълнотекстови публикации в чужди списания с импакт фактор - 4
В: Journal of Environmental Protection and Ecology има 2 публикации; в Central European Journal of Medicine -1 публикация; в PARIPEX-Indian Journal of Research – 1 публикация.
3. Публикувани резюмета на доклади от научни форуми в чужбина в списание с импакт фактор-1
В: European Journal of Public Health
4. Доклади от научни форуми в България - 16

От реалните публикации в списания и монография, доц. Димитрова е първи /самостоятелен/ автор в 18 /43,9%/ статии; втори автор в 14 /34,1%/ статии и трети и пореден автор в 9 /21,9%/ статии.

От публикувани резюмета на научни доклади доц. Димитрова е първи автор, както следва: в 1/100%, а от научните доклади в 6 /37,5%/ доклада.

Научноизследователска и научно-приложна дейност на кандидата

Основните научни теми в публикациите на доц. д-р Димитрова са свързани с трудова медицина, околна среда и здраве, хранене и хигиена на детско-юношеската възраст. В приложената към документите за конкурса лична справка за приносния характер на трудовете на доц. д-р Димитрова са формулирани 22 основни научно-практични приноса на работите му, разпределени по научни направления и като такива с оригинален характер (ПОХ), обогатяващи съществуващите научни знания (ПОНЗ) и научни приноси с научно-приложен характер (ПНПХ), които напълно подкрепям:

Трудова медицина

1. За първи път в страната са уточнени и систематизирани психо-емоционалните рисковите фактори от условията на труд на море. (I, II-17, II-27, II-36) (ПОХ)
2. Важен методологичен принос е доказателството, че адекватният риск мениджмънт на море задължително налага трудово-медицинска експертиза с динамично мониториране на здравните индикатори на работещите. (I, II-6, II-15, II-16, II-17, II-26, II—27, II-32, II-34, II-35, II-36) (ПОХ)
3. Моделирано е мащабно епидемиологично проучване върху връзката между условията на труд и нивата на тревожност като сърдечно-съдов рисков фактор сред различни професионални групи. (II-14, II-21, II-31, II- 35, II- 36) (ПОХ)
4. Набелязват се специфични социални, икономически и психо-соматичните рискови фактори за здраве и безопасност при работа на морските лица. (4) (ПОХ)
5. При работещи нощен и сменен труд в активна възраст се демонстрира количествена методика за оценка на нивата на стрес. (II-4) (ПОХ)
6. Въз основа на мащабни проучвания се доказва необходимостта от адекватно трудово-медицинско консултиране при определяне на принципите на здравословно и профилактично професионално хранене. (I, II-1, II-7, II-8, II-19, II-24, II-35) (ПОНЗ)
7. Въз основа на проучванията са установени практически-приложимите възможности за трудово-медицинска профилактика и промоция на здравето на работното място. (I, II-9, II-10, II-11, II-16, II-25, II-32, II-33, II-35,) (ПНПХ)
8. Систематизират се най-разпространените фактори от условията на труд повлияващи нивата на работоспособност при работа на море: хипокинезия, неергономична работна поза, удължен работен ден и работна седмица, нервно-психическо напрежение, статични мускулни усилия, шум, инфразвук, прах и нощен труд. (I, II-6, II-16, II-17 II-26, II-27, II-32, II-34, II-35, II-36) (ПОНЗ)

Околна среда и здраве

1. Важен теоретичен и практически принос е математическият модел за честотата на ОМИ в зависимост от концентрацията на ФПЧ10 в атмосферен въздух. (II-20) (ПОХ)
2. Демонстрира се повишен риск от ОМИ сред варненски жители при положителни динамики в концентрациите на атмосферното замърсяване с общ прах и респирабилна фракция фини прахови частици. (II-21) (ПОХ)
3. Описва се непосредствен краткотраен ефект на метеопараметри върху честотата на хоспитализациите по повод на ОМИ. (II-22) (ПОХ)
4. Осъщественият теоретико-методологичен анализ демонстрира ключовата роля на здравния контрол върху параметрите на околната среда като профилактика на общественото здраве. (II-23, II-28, II-29, II-37, II-38, II-39, II-40) (ПОНЗ)

Хигиена на детско-юношеската възраст

1. Чрез системен подход, теоретико-логично изследване и анализ е направена хигиенна оценка на училищна работоспособност и учебно натоварване на деца от начална училищна възраст. Установени са тревожни тенденции за липса на ергономичен контрол и физиологични режими на обучение и почивка. (II-18, II-31 II-41) (ПОХ)

Хранене и диететика

1. За първи път у нас се проучва влиянието на кърменето върху развитието на инфекции на пикочните пътища в кърмаческа и ранна детска възраст. (II-5, II-12, II-13, II-14, II-30) (ПОХ)
2. Проучено е влиянието на практиките за кърмене върху тежестта на протичане на инфекциите на пикочните пътища в кърмаческа и ранна детска възраст. (II-5, II-12, II-14, II-30) (ПОХ)
3. Направена е сравнителна оценка на клиничното протичане на инфекциите на пикочните пътища при деца в зависимост от практиките за кърмене и хранене. (II-5, II-12, II-14, II-30) (ПОХ)
4. Проучено е влиянието на кърменето върху склонността към рецидив на инфекциите на пикочните пътища при деца до три годишна възраст. (II-5, II-12, II-13, II-14, II-30) (ПОХ)
5. Проучено е разпространението на рискови фактори за сърдечно-съдови заболявания от хранителните навици на работещи. (II-24) (ПОНЗ)
6. Анализира се актуалното състояние на организираното хранене на работещите като елемент от здравословните условия на труд. (II-7, II-8) (ПОХ)
7. Осъществен е цялостен анализ на разпространението на рискови фактори за костно здраве при деца и подрастващи, както и нивото на информираност относно тези фактори. (II-2, II-3) (ПОНЗ)
8. Извършен е теоретико-анкетен анализ на хранителния прием, хранителните навици и хранителното поведение сред работещи (II-1, II-7, II-8, II-24, II-35) (ПОНЗ)
9. Чрез системен подход, епидемиологично и клинично-лабораторно проучване е акцентирано върху здравословното ниво за консумация на кафе. (II-1, II-7) (ПОНЗ)

Цитираност:

Научните трудове на доц. Димитрова са цитирани 17 пъти, от които 13 в чужбина (76.5%) като 7 са в международни реферирани списания с импакт фактор. Справката за цитираността е

изготвена въз основа на данни от Централната медицинска библиотека и библиотеката на МУ-Варна в базата данни Web of Science, Scopus и Google Scholar.

Импакт фактор:

Общият импакт фактор от публикациите на доц. д-р Теодора Димитрова в Journal of Environmental Protection and Ecology, Central European Journal of Medicine и European Journal of Public Health е 3,316.

Импакт фактор на списанията с публикувани статии на автора:

общ IF: 17,917

- IF по Thomson Reuters: 8,656

от които IF от публикувани статии: 3,316 и IF от цитирания: 5,34

- IF извън Thomson Reuters: 9,261

Той е формиран от публикуване на статии (VI-20., VI -21, VI -22, VII-41 .) в списания с импакт фактор и общо възлиза на 3,316 (в общия списък на научните трудове).

Допълнително цитациите на четири статии (II-15., VI-20, VI-21, VI-22), цитирани в списания с IF (Избрани цитирания) са с общ импакт фактор на списанията е 5,34

Шест от статиите (VI-1, VI-2, VI-3, VI-4, VI-5, VI-6) са в списания с импакт фактор извън базата данни на Thomson Reuters на публикациите изчислен на 9,261.

Общият импакт фактор от публикуване на статии е 17,917.

Учебно-преподавателска дейност:

В представеното удостоверение за реализирана учебна натовареност на кандидата към МУ - Варна за периода от последните 4 последователни години показва следното: 2013/2014 - аудиторна заетост- 269 часа 2014/2015 - аудиторна заетост - 190 часа 2015/2016 - аудиторна заетост - 383 часа 2016/2017 - аудиторна заетост - 398 часа

т.е. за последните 4 години аудиторната му учебната натовареност възлиза средно на 310 учебни часа при норматив 126 уч. ч. (246% натовареност от норматива за учебна натовареност).и е напълно достатъчна за участието ѝ в настоящия конкурс.

Разработка на учебни програми, изготвяне на тестове и др.:

Доц д-р Димитрова участва в съставяне на учебни програми и тестове за студенти по медицина, дентална медицина, фармация, здравен мениджмънт, опазване и контрол на общественото здраве и др.

Участие в изпитни комисии:

Доц д-р Димитрова участва в изпитни комисии за провеждане на семестриални изпити със студенти по специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“, „Мед. сестра“, „Акушерка“, „Управление на здравни грижи“ (бакалавър и магистър), „Здравен мениджмънт“, „Инспектор обществено здраве“, „Опазване и контрол на общественото здраве“ и др. Председател е на изпитната комисия за Държавен изпит по Обща хигиена на специалност Инспектор обществено здраве и член на изпитната комисия за Държавен изпит по Хигиена, епидемиология, социална медицина и инфекциозни болести на специалност Медицина.

Ръководство на студенти:

Доц д-р Димитрова работи индивидуално с изявени студенти от специалностите Медицина, Здравен мениджмънт, Инспектор обществено здраве, Опазване и контрол на общественото здраве, чиято дейност е довела до съвместното им участие в научни форуми (IX-10, IX-13, IX-14, IX-15, IX-16, IX-25, IX-26, IX-27, IX-28, IX-29 от списъка с научни трудове) и научни публикации (Публикации VI-9, VI-10, VII-28, VII-29)

Ръководство на дипломанти:

Доц д-р Димитрова работи индивидуално с дипломанти от специалностите Опазване и контрол на общественото здраве, Здравен мениджмънт и Обществено здраве, чиято дейност е довела до успешната защита на 12 магистърски тези.

Ръководство на докторанти:

Доц д-р Димитрова е ръководител на четирима докторанти от МУ Варна и един от МУ София по докторската програма “ Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.).” Резултатът от тази научно-преподавателска дейност са две успешни защиты и една предзащита на ОНС Доктор.

Ръководство на специализанти по Трудова медицина:

Ръководител е на специализацията по Трудова медицина на 2специализанти. Член е на държавната изпитна комисия за придобиване на специалност по Трудова медицина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Теодора Тодорова Димитрова, дм е профилантик с натрупан голям опит в трудовата медицина, околната среда и здравето, храненето и хигиената на детско-юношеската възраст. От научните й трудове се извеждат приноси на основание на проучен дългогодишен материал от епидемиологични проучвания сред работещи, раними групи от населението, деца и морски лица, както и от срезови проучвания за влиянието на атмосферни замърсители и метеопараметри върху сърдечно-съдовата система. Тя има завършена магистърска програма по здравен мениджмънт и прилага познанията си в областта на общественото здравеопазване.

Научната й продукция и представените документи отговарят на изискванията на Правилника за развитие на научния състав на Медицински университет - Варна, поради което си позволявам да препоръчам на почитаемото Жури да изберат д-р Теодора Тодорова Димитрова, дм за „ПРОФЕСОР” по научна специалност „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“ за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Хигиена и епидемиология “ при Медицински университет Варна.

27.07.2018 г.

гр. София

Рецензент:

(Проф д-р Емил Влайков Воденичаров, дм)